

S A D R Ź A J

UVOD

POJAM I RAZVOJ KONCEPTA

DETE I DETINJSTVO KAO DRUŠTVENO KONSTRUISANA PRAKSA

PORODICA USREDIŠTENA KA DETETU

DETE KAO VREDNOST: OD „USPEŠNOG PROJEKTA“ DO „NOSTALGIJE“

DECA KAO DRUŠTVENO BOGATSTVO I REDUKCIJA NATALITETA

EKONOMSKO BLAGOSTANJE DETETA NASPRAM EKONOMSKE ZAVISNOSTI I SIROMAŠTVA

DECA IZMEDJU PORODIČNE LJUBAVI I UCENE

PRODUZENA NEZRELOST I PRAVNA INDIVIDUACIJA

BRAKOVI BEZ DECE

11.ZLOSTAVLJANJE DECE U PORODICI

1

2

POJAM I RAZVOJ KONCEPTA

U najvećem delu dosadašnje istorije, dete i detinjstvo bili su u zasenku roditelja i roditeljstva. Očigledno i po sebi razumljivom činjenicom smatrana je dominacija roditelja nad decom.

Do početka 70- tih u sociološkim udzbenicima teško je bilo naći posebno razmatranje tema o detetu ili detinjstvu. Isključivo u kontestu odnosa roditelja-deca se govorilo o deci.

U novije vreme pojavljuje se neka vrsta podele rada i specijalizacije između društvenih disciplina koje u svoj predmet istraživanja uključuju i dete i detinjstvo. Psihologija i Pedagogija se sve više orijentišu na proučavanje deteta na mikro i mezo novou, baveći se konkretnim problemima ili pojedinim grupama dece. Za razliku od njih sociologija, istorija i antropologija nastoje da problemu pridju sa makro ravni, ispitujući temeljne uslove dečijeg odrastanja u prošlosti i savremenosti.

Do skoro dete je u sociologiji proučavano iz aspekta teorije socijalizacije, kao objekat socijalizacijskog procesa i njegovih brojnih agencija: „* Deca su tretirana kao sirovi materijal procesa socijalizacije“.

Novina koju donosi proučavanje deteta i detinjstva izvan polja socijalizacije jeste odustajanje da se o detetu govori samo sa stanovišta budućnosti, tj. roditeljskih očekivanja, ciljeva i vrednosti koje nastoje da usade u detetovu ličnost. Koncept detinjstva upućuje na proučavanje stvarnosti deteta u svakodnevnicima savremenih društava.

3

Revoluciju u društvenim naukama po pitanju deteta i detinjstva izvršio je francuski istoričar Filip Arijes sa svojom sada već klasičnom studijom „Vekovi detinjstva“ (1962, 1990):

“U srednjovekovnom društvu doživljaj detinjstva nije postojao: to ne znači da su decu tada zapostavljali, odbacivali i zlostavljali. Doživljaj detinjstva nije isti što i naklonost prema deci. On odgovara svesti o posebnosti deteta, svesti o onome po čemu se dete razlikuje od odraslog. Takva svest nije postojala” On je ustanovio da se tokom čitavog srednjeg veka dete tretira kao „čovek u malom“. U skladu satim, deca nisu izdvajani iz sveta odraslih, već su tretirana kao njegov nedorasli i inferiorni deo.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com